

Bilaga 14:19 till kommunstyrelsens protokoll den 22 juni 2004, § 21

PM 2004 RVIII (Dnr 304-1692/2004)

”Regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark”

Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens rapport

Remiss från Miljödepartementet

Remisstid 15 juli 2004

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Remiss från Miljödepartementet av rapporten ”Regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark” anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Regeringen gav år 2003 Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen i uppdrag att redovisa om de olika skyddsformerna naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal är tillräckliga för att få ett långsiktigt skydd av skogsmark samt att föreslå eventuella förändringar.

Projektet ingår i miljökvalitetsmålet ”Levande skogar” och innebär att ytterligare 900 000 hektar skyddsvärd skogsmark ska undantas från skogsproduktion till år 2010. Miljömålet bygger på att både staten, skogsbolag och enskilda markägare frivilligt skyddar skogsmark med höga natur- och kulturvärden.

Rapporten är omfattande och sammanfattning finns i *bilaga*.

Remisser

Rapporten har remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden och till stadsledningskontoret (SLK). På grund av kort remisstid har miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret enbart lämnat tjänsteutlåtande.

Miljöförvaltningen anser att kommunernas roll i större utsträckning ska uppmärksammas och uppmuntras.

Gatu- och fastighetsnämnden lyfter fram naturvårdsstiftelse som en bra form av skydd då detta går snabbare än inrättande av naturreservat.

Stadsbyggnadskontoret har inga synpunkter på förslagen i remissen.

Stadsledningskontoret anser att förslagen till stora delar är bra, men anser att det kommunala perspektivet borde ha belysts i rapporten och att kommunerna borde ha fått bidra till underlaget.

Mina synpunkter

I en storstad som Stockholm är tätortsnära natur av största betydelse både för växt- och djurlivet och för människors hälsa och välbefinnande.

Stockholms stad bidrar aktivt till att uppnå det nationella miljökvalitetsmålet om att skydda skogsmark med höga natur- och kulturvärden. För all skogsmark inom stadens gränser finns beslut om att skydd som naturreservat ska utredas. Tidigare har beslut fattats om inrättande av naturreservat i Judarskogen, Hansta och Kyrksjön. Under mandatperioden har hittills fattats beslut om inrättande av Flaten och Nackareservatet. Grimsta, Järva och Sätterskogen kommer också att inrättas. Sammanlagt 13 områden är under utredning. Ingen skogsavverkning sker inom stadens gränser men skogsbruk är aktuellt på av staden ägda markområden utanför kommungränsen. Staden bör här föregå med gott exempel och bedriva sitt skogsbruk med ekologisk inriktning.

Jag delar uppfattningen att det kommunala perspektivet borde ha belysts i rapporten och att kommunerna borde ha fått bidra till underlaget. Det är viktigt att kommunerna på olika sätt uppmuntras och att de får ta del av den fortlöpande kompetensutveckling som redovisningen föreslår.

Kommuner som har lokal självstyrelse arbetar under andra förutsättningar än statliga myndigheter och enskilda markägare. Den kommunala planprocessen är ett exempel som påverkar hastigheten i bildandet av naturreservat. Stiftelsebildning som skyddsform kan vara en möjlig väg då detta i allmänhet går snabbare än bildande av naturreservat. Skärgårdsstiftelsen och Tyrestastiftelsen är exempel på naturvårdsstiftelser i stockholmsområdet. För nuvarande pågår utredning om en grönmarksstiftelse för all mark utanför kommungränsen. Inom en sådan stiftelse bör markvårdsavtal och biotopskydd kunna utvecklas.

Förutsättningarna för skydd av tätortsnära områden är en annan intressant aspekt där kommunerna bör ha en viktig roll.

Jag föreslår att regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att, i samråd med Skogsstyrelsen, kommuner samt övriga berörda parter, utreda hur biotopskyddet, på skogs- och jordbruksmark samt mark som faller utanför dessa marktyper, inklusive vidgade skyddszoner, kan användas av kommunerna för att långsiktigt bevara höga naturvärden. Då kan även specifika hinder och förutsättningar belysas. En särskild handbok för biotopskydd i tätort kan vara ett steg på vägen.

När det gäller områden mellan 5 och 20 hektar kan ansvaret för dessa läggas antingen på Skogsvårdsstyrelsen eller Naturvårdsverket, bara ansvarsnivån klarläggs.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande

Remiss från Miljödepartementet av rapporten "Regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark" anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 10 juni 2004

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta
att som svar på remissen översända och återropa följande.

För att långsiktigt hitta fungerande former för att skydda skogsmark måste varje förändring och förnyelse av de olika skyddsformerna analyseras noggrant. I ett industrialiserat samhälle där medborgarna ställer höga krav på naturvärden och rekreation är det angeläget att vi skyddar vissa områden för kommande generationer. Det är samtidigt angeläget att vi inte låser onödigt stora områden utan att ha analyserat framtida behov och möjligheter. Dessvärre tyder förslaget om inrättande av naturvårdsstiftelser på att analysen och noggrannheten kan gå förlorad när man, som tjänsteutlåtandet uttrycker det, snabbt vill skydda stora arealer med värdefulla naturvärden.

Även om det kanske kan finnas enstaka fall där en stiftelsebildning är ändamålsenlig bör det understrykas att en sådan lösning bestämmer markanvändning för i princip all framtid. En stiftelse kan inte upplösas utan ett mycket krångligt förfarande och själva stiftelsebildningen innebär ofta att förändringar inte skall kunna genomföras. Det är tveksamt om vi i Sverige behöver ytterligare regler som begränsar valfriheten och möjligheterna för framtida generationer.

ÄRENDET

Inom det nationella miljökvalitetsmålet Levande skogar finns ett delmål som innebär att ytterligare 900 000 hektar skyddsvärd skogsmark ska undantas från skogsproduktion till år 2010, jämfört med skyddsnivån 1998. För att delmålet ska uppnås måste skogsbolag och enskilda markägare frivilligt skydda ytterligare 500 000 ha skogsmark – resten ansvarar staten för.

I rapporten går Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen igenom regler och praxis vid tillämpningen av olika skyddsformer och beskriver i vilken mån de utgör hinder för att uppnå delmålet. I rapporten presenteras också förslag till lösningar.

De skyddsformer som redovisas är naturreservat, biotopskyddsområden och naturvårdsavtal.

REMISSER

Rapporten har remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden och till stadsledningskontoret (SLK).

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

BAKGRUND

Genom remiss från Kommunstyrelsen (dnr 304-1692/2004) har Miljö- och hälsoskyddsnämnden fått Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens rapport "Regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark" från miljödepartementet för yttrande. På grund av kort remisstid lämnar Miljöförvaltningen svar, med anmälan till Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Remissen

Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens redovisning av ett regeringsuppdrag i fråga om regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark är ett underlag till arbetet med att utvärdera miljökvalitetsmålet Levande skogar. Regeringsuppdraget innebär bl.a. att lägga förslag till eventuella förändringar som kan behöva beslutas av regeringen eller riksdagen. Redovisningen redogör bl.a. för utgångspunkter och betänkanden om skyddsformerna naturreservat, biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. Förändringar som föreslås för att nå miljömålet handlar bl.a. om resurser till berörda myndigheter för genomförande av arbetet, tydligare instruktioner till länsstyrelserna om sitt ansvar för vissa skyddsvärda områden och gemensamt överenskomna strategier för arbetet med områdesskydd.

Stockholms stads skogsmark

Inom stadens gränser finns ca 20 % skog (Miljöutredningen, 2003), varav det mesta ägs av Stockholms stad. Något skogsbruk bedrivs inte. För de större skogsområdena finns beslut om att utreda skydd av skogs- och annan naturmark i form av naturreservat. Tre områden är inrättade som naturreservat och ytterligare två är färdiga för beslut. Fler områden är under utredning eller kommer att utredas under ledning av Stadsbyggnadskontoret eller Gatu- och fastighetskontoret. Utanför kommungränser finns i stadens ägo ca 26 000 ha landareal, varav ca 17 000-19 000 ha är skogsmark. Ca 23 000 ha (Gatu- och fastighetskontoret, muntligt) av stadens markinnehav utanför stadens gräns utreds för att förvaltas av en stiftelse så att de biologiska och rekreativa värdena långsiktigt skyddas. Frågor som rör stadens mark utanför kommungränsen hanteras av Gatu- och fastighetsnämnden.

Biotopskydd

Vissa biotoper, dvs. landskapsavsnitt med relativt enhetlig karaktär och med ett visst växt- och/eller djursamhälle, skyddas idag av miljöbalken. Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken ska biotopskyddet omfatta ”mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda”. Inom biotopskyddsområdet ”får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön”. Det finns två alternativa biotopskyddsformer. Det ena omfattar samtliga områden av visst slag inom landet eller del av landet, s.k. generellt biotopskydd. Detta regleras av 5 § i Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Exempel på sådana biotoper är alléer och åkerholmar i jordbruksmark. Den här s.k. generella typen av biotopskydd saknas på skogsmark. Den andra formen kräver ett aktivt beslut och ger skogsstyrelsen eller länsstyrelsen rätt att avgränsa och förklara enskilda områden av ett visst slag som biotopskyddsområden. Denna möjlighet avser exempelvis, enligt 6 §, ravinskogar och alkärr samt, enligt 7 §, exempelvis ängar och naturbetesmarker.

FÖRVALTNINGENS SYNUNKTER

Tätortsnaturens betydelse och kommunernas roll

Med växande tätorter ökar den tätortsnära naturen, som ofta har höga skogliga kvaliteter. Tätortsnaturens betydelse för växt- och djurlivet och människans hälsa lyfts fram i naturvårdspolitiken. Miljöförvaltningen anser att redovisningen därför och som en följd av kommunernas ökade ansvar i naturvårdsarbetet i högre grad bör uppmärksamma kommunernas roll i arbetet med att nå miljömålet Levande skogar. Stockholms stads arbete med att inrätta naturreservat inom stadens gränser och att skapa en stiftelse som bl.a. syftar till att långsiktigt bevara naturvärden i skogsmark utanför kommungränsen är t.ex. i linje med miljömålet. Naturreservaten är värdefulla för att bevara ett rikt växt och djurliv i Stockholm och har lokalt stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Det är viktigt att kommunerna på olika sätt uppmuntras, t.ex. genom stöd och resurser för att bilda naturreservat till att bevara värdefull skogsmark. Exempelvis är det viktigt att kommunerna får ta del av den fortlöpande kompetensutveckling som redovisningen föreslår beträffande reservatsbildning

Biotopskydd

Med skogen i fokus kan det som ovan konstateras att många ekologiskt värdefulla mindre skogsbiotoper finns i och i anslutning till tätorterna. Ett skydd av värdefulla småbiotoper är särskilt angeläget i de fall de inte ingår i större områden som motiverar reservatsskydd. Ett exempel är ett ekologiskt värdefullt alkärr i Solbergaskogen, ett område som inte ingår i utredningen om naturreservatsbildning i Stockholms stad. Skogsbiotoperna och andra värdefulla mindre biotoper inryms inte alltid i det som definieras som skog- och jordbruksmarker men har ändå ett stort värde för det lokala växt- och djurlivet och rekreationsintressena. Kommunerna kan besluta om att inrätta naturreservat på sina marker. Miljöförvaltningen anser att kommunerna även bör kunna använda biotopskyddet för att långsiktigt bevara höga naturvärden, som ett komplement till det säkerställande av värdefull natur som Skogsstyrelsen respektive Länsstyrelsen ansvarar för. Biotopskyddet bör moderniseras så att det är i fas med utvecklingen av mark och vattenanvändningen, urbaniseringen och kommunernas ökade ansvar i naturvårdsarbetet. Miljöförvaltningen föreslår att regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att i samråd med Skogsstyrelsen, kommunerna, länsstyrelserna och andra berörda instanser att utreda hur biotopskyddet kan bli mer användbart för tätortskommunerna, med skyddsvärda biotoper på såväl på skogsmark, jordbruksmark och annan mark. Då kan även kommunalt specifika hinder och förutsättningar belysas. En särskild handbok för biotopskydd i tätorten kan vara ett steg på vägen. Den 1 augusti 2003 besvarade Miljö- och hälsoskyddsnämnden (dnr 2003-003306-217) en remiss från Kommunstyrelsen. Remissen var en redovisning från Naturvårdsverket av ett regeringsuppdrag om biotopskydd för vattenanknutna biotoper (Naturvårdsverket, rapport 5262). I svaret föreslogs att kommunal nämnd blir tillsynsmyndighet för biotopskydd som beslutas av kommunen och att definitionerna för det generella biotopskyddet förtydligas och förteckningar upprättas så att tolkningen underlättas även i tätortsnära natur. I svaret

konstaterades även då att nuvarande system för det generella biotopskyddet fungerar dåligt för den tätortsnära naturen, då definitionerna utgår från jord- och skogsbruk. Och att gränsfallen och tolkningssvårigheterna är många i den tätortsnära naturen, när jord- och skogsbruket ersätts av annan markanvändning.

Miljöförvaltningens stöder Skogsstyrelsens förslag att miljöbalken ändras så att det blir möjligt att göra något större biotopskyddsområden, dock endast för att vid behov låta området innefatta en anslutande skyddszon som bedöms vara nödvändig för att bevara den skyddsvärda biotopen.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 15 juni 2004 att besvara remissen med kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av *Sten Nordin m fl* (m), *Ulf Fridebäck m fl* (fp) och *Mats Rosén* (kd) enligt följande.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutar

att som svar på remissen översända och återropa följande:

För att långsiktigt hitta fungerande former för att skydda skogsmark måste varje förändring och förnyelse av de olika skyddsformerna analyseras noggrant. I ett industrialiserat samhälle där medborgarna ställer höga krav på naturvärden och rekreation är det angeläget att vi skyddar vissa områden för kommande generationer. Det är samtidigt angeläget att vi inte låser onödigt stora områden utan att ha analyserat framtida behov och möjligheter. Dessvärre tyder förslaget om inrättande av naturvårdsstiftelser på att analysen och noggrannheten kan gå förlorad när man, som tjänsteutlåtandet uttrycker det, snabbt vill skydda stora arealer med värdefulla naturvärden.

Även om det kanske kan finnas enstaka fall där en stiftelsebildning är ändamålsenlig bör det understrykas att en sådan lösning bestämmer markanvändning för i princip all framtid. En stiftelse kan inte upplösas utan ett mycket krångligt förfarande och själva stiftelsebildningen innebär ofta att förändringar inte skall kunna genomföras. Det är tveksamt om vi i Sverige behöver ytterligare regler som begränsar valfriheten och möjligheterna för framtida generationer.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

SAMMANFATTNING

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen har redovisat ett uppdrag om regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark. Rapporten har bl a remitterats till Stockholms kommun och med mycket kort remisstid vidareremitterats till bl a Gatu- och fastighetsnämnden.

Kontoret anser att förutom de traditionella skyddsformerna naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal kan stora arealer med värdefulla naturvärden även skyddas genom en naturvårdsstiftelse med lämpliga stiftelsestadgar. Detta går i allmänhet snabbare än t ex bildande av naturreservat.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Regeringen gav år 2003 Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen i uppdrag att redovisa om de olika skyddsformerna naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal är tillräckliga för att få ett långsiktigt skydd av skogsmark samt att föreslå eventuella förändringar.

Projektet ingår i miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" och innebär att ytterligare 900 000 hektar skyddsvärd skogsmark ska undantas från skogsproduktion till år 2010. Miljömålet bygger på att både staten, skogsbolag och enskilda markägare frivilligt skyddar skogsmark med höga natur- och kulturvärden.

Analys

Naturresevat har ett brett tillämpningsområde och ska beakta i första hand naturvårdens men även friluftslivets och kulturmiljövårdens intressen. Ersättning till markägaren grundas på opartiska marknadsmässiga värderingar.

Biotopskydd avser mindre (mindre än 5 ha) mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- och växtarter. Intrångsersättning betalas till markägaren.

Naturvårdsavtal är ett civilrättsligt avtal som kan betraktas som ett nyttjanderättsavtal enligt Jordabalken. Syftet är att bevara eller utveckla områden med höga naturvärden och förutsätter intresserade markägare som godtar ekonomisk ersättning som väsentligt understiger virkesvärdet.

I rapporten beskrivs ett antal problemområden och förslag till lösningar som berör arbetet med områdesskydd. Det gäller t ex värderingsarbetet, ersättningsnivåer och reservatsbildningsprocessen. Ett problemområde är vilket skydd områden i storleksklassen 5 – 20 hektar ska ha. Kontoret anser att biotopskyddsområden bör vara max 5 hektar och skyddas av Skogsvårdsstyrelsen. Större områden bör betraktas som naturresevat och skyddas av Länsstyrelsen.

Konsekvenser

Kontoret har i övrigt inga erinringar mot rapportens slutsatser och förslag men anser att förutom de traditionella skyddsformerna naturresevat, biotopskydd och naturvårdsavtal kan stora arealer med värdefulla naturvärden även skyddas genom naturvårdsstiftelser med lämpliga stiftelsestadgar.

Stiftelse är en associationsform, dit egendom överförs för särskilt ändamål. I Sverige finns flera exempel på lyckade naturvårdsstiftelser; i vår region t ex Skärgårdsstiftelsen och Tyrestastiftelsen. Inom ramen för en stiftelse kan stora arealer med värdefulla naturvärden snabbt sparas. Bildandet av naturresevat tar i regel lång tid, och relativt små arealer skyddas varje gång.

Genom rätt utformade stiftelsestadgar kan långsiktigt skydd erhållas.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadsnämnden har fått remissen ”Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens redovisning av uppdrag i fråga om regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark”. P.g.a. kort remisstid svarar stadsbyggnadskontoret på remissen.

För all mark inom stadens gränser som klassas som skogsmark finns beslut om att skydd som naturresevat ska utredas. Tre områden är inrättade som reservat, och ytterligare två är färdiga för beslut. Nästan all skogsmark ägs av staden och något skogsbruk bedrivs inte. Kontoret har därför inga synpunkter på förslagen i remissen.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 28 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendets beredning

Miljödepartementet har remitterat ”Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag om regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark” till Stockholms stad. Rapporten kommer att ingå som ett underlag till regeringens utvärdering av miljökvalitetsmålet Levande skogar.

Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen.

Bakgrund

Kommunerna haft möjlighet att inrätta natur- och kulturresevat sedan miljöbalken trädde i kraft 1999 (tidigare krävdes delegation från länsstyrelsen).

Stockholms stad bidrar aktivt till att uppnå det nationella miljö kvalitets- målet om att skydda skogsmark med höga natur- och kulturvärden. För all skogsmark inom stadens gränser finns beslut om att skydd som natur-reservat ska utredas. Nästan all skogsmark ägs av staden och något skogsbruk bedrivs inte.

Översiktsplanen har som inriktning att natur- och friluftsområdena ska bevaras och att skydd enligt miljöbalken ska utredas. Stadsbyggnads-strategin går ut på att bygga staden inåt på tidigare exploaterad mark. Dessutom berör delmålen 4.2 och 4.3 i Stockholms miljöprogram skydd av naturområden.

Hittills har tre naturreservat inrättats: Judarskogen (1996), Kyrksjölöten (1997) och Hansta (1998) och skydd för ytterligare 13 områden utreds. Hur långt processen kommit i respektive område redovisas i en läges-rapport från stadsbyggnadskontoret daterad april 2004. Flera av dessa ärenden kommer upp till beslut i fullmäktige inom den närmaste tiden.

Ärendet

Inom det nationella miljö kvalitetsmålet Levande skogar finns ett delmål som innebär att ytterligare 900 000 hektar skyddsvärd skogsmark ska undantas från skogsproduktion till år 2010, jämfört med skyddsnivån 1998. För att delmålet ska uppnås måste skogsbolag och enskilda mark-ägare frivilligt skydda ytterligare 500 000 ha skogsmark – resten ansvarar staten för.

I rapporten går Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen igenom regler och praxis vid tillämpningen av olika skyddsformer och beskriver i vilken mån de utgör hinder för att uppnå delmålet. I rapporten presenteras också förslag till lösningar.

De skyddsformer som redovisas är naturreservat, biotopskyddsområden och naturvårdsavtal.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ärendet är, förutom till stadsledningskontoret, remitterat till miljö- och hälsoskyddsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden och stadsbyggnads-nämnden som besitter specialistkompetens inom området.

Stadsledningskontoret har haft underhandskontakter med tjänstemän på de tekniska förvaltningar som är remissinstans i ärendet. Utifrån dessa kontakter har erfarits att förvaltningarna i huvudsak ställer sig bakom förslaget. Förvaltningarna bedömer att förslaget inte har några negativa ekonomiska konsekvenser för Stockholms stad. Stadsledningskontoret har också haft underhandskontakter med juridiska avdelningen som inte har några synpunkter på de förslag till lagändringar som återfinns i rapporten.

Stadsledningskontoret anser att Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens rapport ”Regelverk och praxis för långsiktigt skydd av skogsmark” till stora delar är bra, men anser att nedanstående frågeställningar bättre behöver belysas.

Stadsledningskontoret anser att det kommunala perspektivet borde ha belysts i rapporten och att kommunerna borde ha fått bidra till underlaget.

I rapporten har kommunala naturreservat bedömts ingå i det övriga arbetet med naturreservat. Enkätundersökningen har endast gått till länsstyrelser och skogsvårdsstyrelser, inte till kommunerna. Rapporten konstaterar att omfattningen av de kommunala naturreservaten är begränsad och hänvisar till statistik från slutet av 2002, endast tre år efter att kommunerna fått möjlighet att inrätta naturreservat. Myndigheterna bedömer att arealerna av kommunala naturreservat inte kommer öka så mycket att det väsentligt påverkar uppfyllandet av målet, men redovisar inte vad den bedömningen baserar sig på. Samtidigt konstaterar myndigheterna att kommunerna lokalt fyller en mycket viktig roll i arbetet med att uppnå miljö kvalitets-målen och uttrycker en förhoppning om att de nyligen lanserade statliga bidragen till kommunala naturvårdsprojekt ska bidra till att ”skapa ett mer varaktigt engagemang för naturvård i fler kommuner”. Stadsledningskontoret anser att kommunspecifika förutsättningar och hinder borde belysas. Den lokala självstyrelsen arbetar under andra förutsättningar än statliga myndigheter och enskilda markägare. Den kommunala planprocessen är ett exempel som påverkar hastigheten i bildandet av naturreservat. Förutsättningarna för skydd av tätortsnära områden är en annan intressant aspekt där kommunerna balanserar olika intressen.

Stadsledningskontoret anser att stiftelsebildning som skyddsform borde belysas. Det finns flera exempel på naturvårdsstiftelser, såsom Skärgårdsstiftelsen och Tyrestastiftelsen.

Stadsledningskontoret föreslår slutligen att regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att, i samråd med Skogsstyrelsen, kommuner samt övriga berörda parter, utreda hur biotopskyddet, på skogs och jordbruksmark samt mark som faller utanför dessa marktyper, kan användas av kommunerna.